

TIPY V ZAHRANIČÍ

in.ihned.cz/tipyvzah

Opera v Paříži

PUNKOVÁ OPERA JAK PODLE MONTY PYTHONŮ

Rockovou operu *Le Temps des Gitans* (Čas cikánů) nastudoval pro scénu pařížské Opery Bastille filmový režisér Emir Kusturica. Představení je adaptací stejnojmenného autorova snímku, za jehož režii získal bosenský filmař v roce 1989 cenu na festivalu v Cannes. Autorem libreta k opeře je Nenad Janković, který zjednodušil zápletku filmu a převedl ji na nešťastnou love story.

Autor původní hudby Goran Bregović

Jejími protagonisty jsou romský chlapec Perhan (Stevan Andjelković) a jeho dívka Azra (Milica Todorović). Mladí lidé se chtějí vzít, ale Perhan musí nejprve vydělat peníze na dům a operaci své sestry, která je tělesně postižená. Odejede proto do Milána, kam ho pod příslibem lehkého výdělku naláká prohnatý mafián Ahmed. Když se Perhan vrátí, zjistí, že ho Ahmed celou dobu podváděl a žádný dům pro něj ve vesnici nepostavil. Navíc je jeho dívka těhotná s jiným mužem a jeho sestra, jež se měla léčit, se potuluje v ulicích a vydělává pro Ahmeda žebráním. Perhan se proto vydá do Milána, aby tam našel a zabil Ahmeda. Celé představení končí krvavými jatky před fasádou milánského Dómu. Partitura je postavena na rytmích romských písní, které přerušují rocková sóla elektrické kytary. Představení vyniká především nápaditou výpravou a kostýmy. Scéna se neustále

hemží davy lidí, trpaslíků, žonglérů, akrobatů a muzikantů. Kusturica do děje zakomponoval i úryvky z filmu Čas cikánů a dokumentu o Maradonovi a vypůjčil si rovněž několik záběrů Roberta de Nira ze Scorseseho filmu *Taxiář*. Celý kus připomíná spíš hýřlivý rej než operu. Ostatně sám Kusturica o jejím nastudo-

vání řekl, že chvílemi je to parodie na operu, chvílemi je to parodie sebe samého. „Čas cikánů je opera, jak by si ji nejspíš představili Monty Pythoni,“ vyjádřil se o svém dile Kusturica. 120 rue de Lyon, www.opera-de-paris.fr

ANTVERPY

Člověk a zvířecí říše

Od května do konce září probíhá v Antverpách Animalized Humani-mal Festival, který se snaží umělecky ztvárnit lidské soužití se zvířaty. Během pěti měsíců můžete v ulicích přístavního města obdivovat výstavy, divadelní představení, filmové projekce a vzdělávací workshopy. Návštěvníky přivítají hned na hlavním nádraží skulptury zvířat z místního muzea soch pod širým nebem Middelheim. V rámci festivalu představí svých devět slo-nů i jihoafrický sochař Andries Botha. Sochy chobotnatců „prochází“ pěší zónou Astridplein. www.odierbaaranterwerpen.be

BERN

Polovina 20. století ve fotografiích

Kdo dosud neviděl práce švýcarského fotoreportéra Paula Senna (1901 – 1953), měl by zavítat do Muzea umění v Bernu. Od roku 2004 tu shromažďovali Sennovy práce z dvanácti časopisů. Výsled-

kem je jednak archiv jeho fotografií přístupný na webových stránkách www.paulsenn.ch, jednak výstava, která je výběrem více než 300 černobílých i barevných fotografií z Evropy, Jižní a Severní Ameriky i Kanady. Obrázky zachycují každodenní život lidí při práci a oslavách, ale i během demonstrací, válek a hospodářských krizí. Součástí expozice jsou také ukázky dobových reportáží z časopisů a deníků a textový materiál, který zasazuje fotografie do historického a sociálního kontextu. Výstava potrvá do 2. září.

www.kunstmuseumbern.ch

DRÁŽDANY

Hanzelka a Zikmund

S Tatrou kolem světa je název výstavy fotografií a dokumentů z cest slavných českých cestovatelů Miroslava Zikmunda a Jiřího Hanzelky, která je k vidění v Drážďanech. Výstavu doplňuje i originální exponát legendárního auta

Tatra 87, s nímž projeli svět. Pokud do Dopravního muzea v Drážďanech zavítáte, čeká vás asi 160 snímků pořízených v letech 1947 až 1964 na cestách Afrikou, Jižní Amerikou a Asií. Uvidíte i upomínkové předměty, které čeští cestovatelé získali od domorodců. Výstava potrvá do 30. září.

www.verkehrsmuseum-dresden.de

HELSINKY

Hudba a ticho

Umělecká díla finského symbolismu z konce 19. a začátku 20. století představuje helsinské Ateneum. Výstava Hudba a ticho se tematicky zaměřuje na ztvárnění hudby, lidského hlasu a zvuků přírody v umění. Celkem 80 prací z oblasti malířství, dekorativního umění a sochařství zachycuje různé formy zvuku až po ticho lidského zármutku a utrpení. Symbolisté pokládali hudbu za nejvyšší formu umění, protože nejvíc oslovuje lidské smysly a představivost. Byli

přesvědčení, že hudba má moc přivést posluchače do stavu extatického vytržení, a snažili se vytvořit stejně emotivně působící díla ve výtvarném umění. Jak se jim podařilo tento úkol splnit, můžete posoudit do 2. září.

www.ateneum.fi

RAVENSBRÜCK

Sexuální kriminalita

Celá desetiletí nechtěl nikdo vzpomínat na „zvláštní bloky“ v nacistických koncentračních táborech, kde byly vězenkyně nuceny poskytovat sexuální služby svým spoluvězňům a členům jednotek SS. Po válce se z tématu nacistických nevěstinců stalo tabu. Mluvit nechtěly ženy nucené k prostituci ani ti, kteří jejich služeb využívali. To vše chce změnit současná výstava v bývalém ženském koncentračním táboře Ravensbrück, jejímž cílem je osvětlit téma sexuální kriminality Hitlerova režimu. Z materiálů vystavovaných v táboře, kde přišly o život desítky tisíc žen, vyplývá, že od roku 1942 „pracovalo“ v nevěstincích v deseti koncentračních táborech napříč Německem, Polskem a Rakouskem zhruba 200 až 300 nežidovských vězeňkyň. K vidění jsou videozáznamy rozhovorů s několika bývalými vězeňkyněmi nucenými k prostituci nebo „lístky“, za něž si osazenstvo tábora „kupovalo“ sexuální služby. Výstava končí 30. září.

www.ravensbrueck.de